

LEERLIJN

Begrijpend lezen

Lezen is het begrijpen, gebruiken en evalueren van en het reflecteren op teksten. Het is een vaardigheid en middel om iets anders te bereiken, zoals kennis opdoen, leesplezier ervaren, persoonlijke groei en participeren in de samenleving. Je leest dus altijd met een specifiek doel en dat doel bepaalt mede je manier van lezen: van even snel iets opzoeken tot je verdiepen of onderdompelen in een tekst. (Bron: LezeninhetPO ⓘ)

**Beginsituatie bepalen
Ga bij de leerling na ...**

- Kan de leerling verhalen en non-fictieteksten lezen in de thuistaal?
- Beschikt de leerling over een basiswoordenschat op het niveau van de te lezen tekst?
- Kan de leerling woorden herkennen na ontsleutelen?

Hoe gebruik ik de leerlijn Begrijpend lezen?

Let op: toewerken naar de referentieniveaus.

Tip

De leerling ...

Voorwaardelijke
doelen

- ... weet dat de plaatjes in een prentenboek een verhaal kunnen vertellen
- ... begrijpt vanuit ervaring met de thuistaal dat er een relatie tussen gesproken en geschreven taal is
- ... maakt kennis met het doel van lezen: waarom moet je begrijpen wat je leest? ⓘ
- ... weet dat een stukje tekst of verhaal een boodschap kan bevatten ⓘ
- ... kan een kort verhaal op een chronologische volgorde in plaatjes leggen, naspelen, navertellen eventueel met hulp in thuistaal of meertalige boeken ⓘ

Minimum
doelen

- ... kan de aandacht richten op een stuk tekst of verhaal aansluitend bij de belevingswereld
- ... wil teksten of verhalen begrijpen
- ... legt relatie met achtergrondkennis in thuistaal bij het lezen van een tekst ⓘ ⓘ
- ... activeert voorafgaand aan het lezen zijn achtergrondkennis aan de hand van een titel, afbeelding of filmpje met hulp van leerkracht of zelfstandig ⓘ
- ... kan een tekst of verhaal op basis van een opdracht of interesse kiezen aan de hand van een titel of afbeeldingen
- ... onderscheidt verschillende tekstsoorten in de Nederlandse context bestaan: stripboeken, fictief, verhalend, informatief ⓘ
- ... weet dat woorden, zinsdelen en zinnen met elkaar samenhangen

Streefdoelen
alle leerlingen

- ... ervaart het belang van lezen (lezen leert me iets, is leuk, et cetera) in het Nederlands en thuistaal
- ... maakt kennis met verschillende tekststructuren: opsomming, oorzaak-gevolg, beschrijving, chronologie, probleemoplossing met visuele ondersteuning (zoals graphic organizers)
- ... weet dat woorden naar elkaar kunnen verwijzen zoals hij, zij, die, dat, daar et cetera
- ... maakt kennis met mondeling beantwoorden in eenvoudige bewoordingen of met visuele ondersteuning (plaatjes, voorwerpen) van gesloten vragen over een tekst of verhaal
- ... monitort of hij begrijpt wat hij leest in het Nederlands en past herstelstrategieën toe
- ... durft hulp te vragen als er geen begrip is

Extra
streefdoelen

- ... kan het verschil tussen verschillende tekstsoorten toepassen en in eenvoudige bewoordingen uitleggen
- ... kan verschillende tekstsoorten als bron gebruiken
- ... legt de juiste relatie tussen woorden, zinnen en tekstdelen
- ... maakt kennis met het schriftelijk beantwoorden van vragen door verschillende leesstrategieën toe te passen: voorspellen, teruglezen, visualiseren, herlezen toe te passen
- ... bepaalt het leesdoel: waarom moet je weten wat je leest
- ... maakt kennis met verschillende vraagsoorten bij een tekst
- ... kan bij de tekst gesloten vragen schriftelijk beantwoorden

Voorbeeld inzetten van de thuistaal

Versiedatum: maart 2026